

filmoteca

Un campament extraordinari

Jenn Díaz
Escriptora
@jndiaz

Al món hi ha gent extraordinària. No hauria d'escriure aquesta frase —per evident— si no fos perquè al món també hi ha unes jerarquies que expulsen del centre a les persones extraordinàries, perquè fan nosa. Però quan acabes de veure el documental *Crip Camp* és l'única cosa que penses una vegada i una altra: que malgrat tot, malgrat les jerarquies i els centres petitíssims on no hi cap tothom, hi ha gent extraordinària. Disposada a fer coses extraordinàries. Disposada a eixamplar aquests centres, a esquivar les jerarquies i a canviar les coses perquè tothom tingui dret a tenir drets.

Als anys 1970, a Catskills, als EUA, la utopia va fer-se realitat: les persones amb discapacitat van imaginar, dibuixar i fer realitat un món on la seva discapacitat no els definia com a persones, no condicionava tots els aspectes de la seva vida. Encara ara passa, però aleshores tenir una discapacitat et convertia sense matisos en algú sense autonomia, tutelat, infantilitzat i menystingut per la societat. Les vides de milers de persones arreu del món van estar marcades pel paternalisme dels seus entorns:

famílies, coneguts, gent propera i desconeguts que, mirant d'ajudar, l'única cosa que feien era invalidar persones amb diversitat funcional. Negar-los la possibilitat de tenir una vida plena, sense limitacions imposades.

El campament Jened, *un campament per a discapacitats organitzat per hippies*, va obrir les portes a una nova realitat, i aquesta nova realitat la van crear les persones que la volien, amb veu pròpia. Molt a prop d'allà on dos anys abans hi havia Woodstock, el campament d'estiu obria una esclatxa en la manera d'atendre i entendre les persones amb alguna discapacitat. És innegable que tots tenim necessitats diverses i seria molt ingenu no tenir en compte que les persones amb diferents graus de dependència han de tenir —de vegades i menys del que pensem— atencions especialitzades i adaptades. Això no vol dir, però, no escoltar allò que tenen a dir per dignificar unes vides que sovint deixem als marges. El campament Jened va ser, doncs, una revolució de persones extraordinàries capgirant la seva experiència de vida. I com acostuma a passar amb totes les persones inspiradores que s'orga-

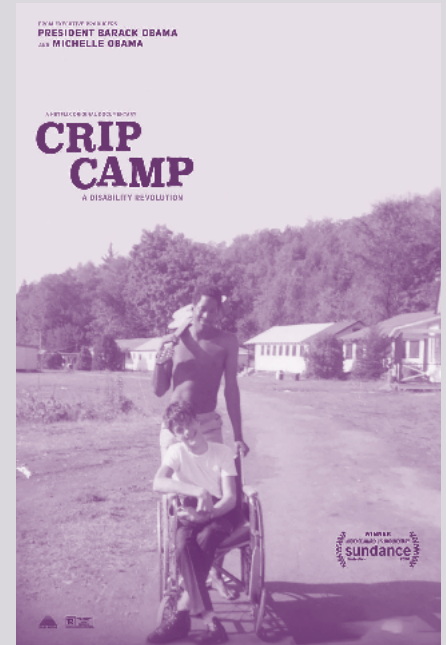
Els drets, la llibertat, només la poden lluitar aquells que saben que existeix la possibilitat

nitzen i fan xarxa, van canviar també les experiències de vida de tothom, especialment la d'altres persones amb discapacitats.

Crip Camp: a disability revolution ens mostra què passa quan les comunitats estan organitzades i s'apoderen: tot allò que fora del campament els era vetat —enamorar-se, tenir autonomia, intimitat, queixar-se, reclamar, exposar-se, divertir-se, equivocar-se o sentir-se part de la societat d'igual a igual—, allà estava garantit. Les persones amb discapacitat en aquella època eren percebudes com a persones malaltes incapaces d'aportar res a la societat, una mena de paràsits que només mereixien una mirada compassiva i assistencialista. Les lleis no contemplaven les seves vides, no podien accedir a drets civils com la representació o l'educació. El testimoni d'algunes de les persones que hi van ser posa paraules al que hores d'ara saben moltes altres comunitats marginades: que els drets, que la llibertat, només la poden lluitar aquells que saben que existeix la possibilitat. I la possibilitat sempre hi és: només ens hem de treure la vena dels ulls. Un campament d'estiu es va convertir

en l'espurna que va fer esclatar una revolució, perquè les persones que en van formar part —campistes i monitores— van acabar manifestant-se i organitzant-se perquè la Llei de Rehabilitació de 1973 o la Llei dels Estatunidencs amb Discapacitats al 1990 tiessin endavant: no els valia, com a tota la gent extraordinària, canviar la seva experiència, sinó que ho volien fer amb la de tothom.

Crip Camp és un documental inspirador, transformador i emocionant: la demostració que el món d'uns pocs per a uns pocs és infinitament pitjor. ■

Un campament extraordinari

James LeBrecht

Nicole Newnham

2020